

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 2 • 14 ianuarie 1977

Formarea stocurilor de produse neutilizabile în procesul imediat de producție generează cheltuieli neeconomice și blochează importante valori materiale necesare economiei naționale. Ca urmare, asemenea situații constituie fapte negative în administrarea valorilor materiale și bănești încredințate unității în care activați.

Dacă pentru formarea unor stocuri de produse disponibile se pot aduce unele justificări, nici un argument nu poate fi invocat pentru inacțiunile privind lichidarea lor.

Calea sigură, operativă, pentru repunerea unor asemenea stocuri de produse în circuitul economic este ofertarea lor, la nivel macroeconomic, prin coloanele SUPPLEMENTULUI săptămânal editat de „REVISTA ECONOMICA”.

Dacă din motive obiective sau subiective s-au format stocuri de produse disponibile în unitatea în care activați, nu întârziati să le comunicați revistei noastre, care vor fi publicate, în vederea repunerii lor în circuitul economic, în următoarele condiții :

• Listele de produse care vor fi remise redacției, într-un singur exemplar, trebuie să fie grupate pe următoarele grupe de produse: 1) Metale, produse din metal ; 2) Motoare, utilaje, scule ; 3) piese de schimb, rulmenți ; 4) Construcții, montaj, electrotehnice ; 5) Chimie, hirtie, lemn ; 6) Textile, piele, cauciuc ; 7) Diverse

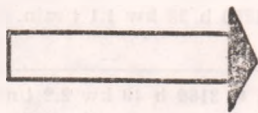
• Potrivit condițiilor contractuale, listele sosite la redacție pînă în ziua de sîmbătă, vor fi publicate în numărul ce apare în ziua de vineri a săptămînii viitoare.

STIMAȚI ABONAȚI !

• Pentru stimularea publicității efectuate prin intermediul SUPPLEMENTULUI „REVISTEI ECONOMICE” redacția percepe un tarif redus cu aproximativ 80%, față de tarifele privind reclama comercială ; tariful perceput este de 10 lei pentru fiecare poziție de produs ofertat, indiferent de spațiul pe care îl ocupă.

Apelînd la serviciile noastre publicitare veți realiza :

- Valorificarea stocurilor de produse disponibile
- Acoperirea capacităților de producție de care dispuneți
- Lansarea de produse noi, prin informarea beneficiarilor potențiali
- Popularizarea profilului de producție al întreprinderii pe care o conduceți și, implicit, facilitarea relațiilor comerciale

SUB TIPAR!

Pentru a vă asigura primirea lucrării remiteți, pînă la 31 ianuarie comenzi ferme, pe adresa redacției (costul unui exemplar fiind de 20 lei).

1

**COMBINATUL
PENTRU LIANȚI
ȘI AZBOCIMENT
MEDGIDIA**
Telefon : 1 19 90

2

**INTREPRINDEREA
DE CONSTRUCTII
INDUSTRIALE ȘI MONTAJ
BRAȘOV**
Str. Carpaților, 9
Telefon: 32 600

3

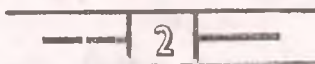
**UZ. „TEHNOFRIG“
CLUJ-NAPOCA**
Str. Fabrica de chibrituri
nr. 5—11
Telefon: 30290

**METAIE
PRODUSE DIN METAL**

- Bare cupru $\varnothing$ 15 mm kg. 75
- idem $\varnothing$ 22 mm kg. 43
- idem 60×10 mm kg. 73
- Țeavă cupru $\varnothing$ 28,1,5 mm kg. 64
- Oțel Moc 11 $\varnothing$ 70 mm kg. 3740
- Electrozi FEMB $\varnothing$ 3,25 mm kg. 108
- idem FM $\varnothing$ 3,25 mm kg. 130
- idem pvc. kg. 199
- Sirmă oțel arc $\varnothing$ 1 mm kg. 50
- Perii spirale sirmă $\varnothing$ 45 mm kg. 760
- idem $\varnothing$ 50 mm kg. 590
- idem $\varnothing$ 75 mm kg. 2200
- Sirmă BB 0,95 mm kg. 63
- idem 1 mm kg. 195
- idem 1,25 mm kg. 24
- idem 1,35 kg. 66
- idem 1,9 mm kg. 39
- idem 1,95 mm kg. 55
- Pietre frecat mozaic buc. 124
- Furtun metalic flexibil $\varnothing$ 50 mm ml. 22
- Sirmă neagră 4 mm kg. 400
- Nituri 28×150 mm buc. 207
- Sirmă alamă AM 63/1/2 T $\varnothing$ 4 mm kg. 77
- Țeavă plumb PM 3 40×5 kg. 74
- Cositor pur kg. 50
- Oțel Moc 11 $\varnothing$ 80 mm kg. 7360

**MOTOARE
UTILAJE - SCULE**

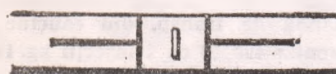

- Pompă AVS 50—15 Q 16 h 15 kw 3 t/min. 1500 buc. 1
- Ventilator centr. Q 3550 h 60 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 1
- idem ax. Q 3150 h 22 kw. 0,8 t/min 1500 buc. 1
- idem ax. Q 2240 h 8 kw. 0,8 t/min. 1000 buc. 1
- idem ax. Q 3500 h. 22 kw 0,55 t/min 1275 buc. 1
- idem Q 1400 h 15 kw 0,37 t/min 1350 buc. 1
- idem Q 1600 h 12 kw 0,25 t/min 1500 buc. 2
- idem Q 2500 h 22 kw 0,75 t/min 1500 buc. 1
- idem centr. f. motor Q 25000 h 50 buc. 1
- idem Q 1200 h 30 kw 1,1 t/min. 1500 buc. 1
- idem ax. Q 3180 h 40 kw 2,2 t/min 1500 buc. 2
- idem centr. AE Q 1250 h 62 kw 0,8 t/min 1 buc. 4198
- idem ax. Q 12500 h 28 kw 28 t/min kw 2,2 t/min. 1420 buc. 1
- idem Q 10000 h 9 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 6
- idem centr. Q 7100 h 70 kw 3 t/min 1500 buc. 1
- idem Q 11000 h 30 kw 5,5 t/min. 1440 buc. 1

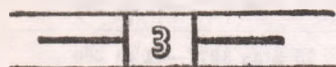
- idem Q 1000 h 30 kw 0,75 t/min 1500 buc. 1
- idem ax. Q 9000 h 11 kw 0,75 t/min 940 buc. 4
- idem centr. Q 5000 h 60 kw 2,2 t/min 1425 buc. 2
- idem Q 8000 h 24 kw 2,2 t/min. 1000 buc. 1
- idem ax. 12000 h 15 kw 2,2 t/min. 1430 buc. 1
- idem centr. Q 2000 h 27 kw 0,8 t/min. 3000 buc. 1
- idem Q 6000 h 100 kw 4 t/min. 1428 buc. 1
- idem Q 3150 h 96 kw 1,5 t/min. 1500 buc. 2
- idem Q 5000 h 64 kw 1,5 t/min. 1500 buc. 1
- idem ax. Q 2000 h 12 kw 0,25 t/min 1500 buc. 1
- idem centr. Q 800 h 30 kw 0,55 t/min. 3000 buc. 1
- Aerotermă Q 33000 h 3000 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 1
- Baterie încălzire Q 8400 h 800 kw 1,1 t/min. 1030 buc. 1
- idem Q 38000 h 2250 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 1
- idem Q 65000 h 14000 kw 1,1 t/min 1000 buc. 1
- idem II/11840/1500 kw 1,1, t/min. 1000 buc. 1
- idem 12 IV—V Q 2145 h 5151 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 1
- idem 760/750—II/2 Q 760 h 750 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 1
- idem 780/1950 II—10 Q 148000 h 22000 kw 1,1 t/min. 1000 buc. 1

- Aerotermă 13/15 Q 5000 buc. 1
- idem Q 480000 h 4000 buc. 1
- Filtre aer 1/1 buc. 10
- idem rotunde buc. 2
- idem FMA neact. 1836 buc. 2
- idem FMU 1240×3115 buc. 3

CONSTRUCȚII - INSTALAȚII ELECTRICE

- Apometri Ø 50 mm buc. 2
- idem Ø 150 mm buc. 1
- Regulator cazan 3/4 buc. 5
- idem 3/4—1" buc. 3
- Sticle nivel cazane 380/18,5 mm buc. 468
- Regulator presiune buc. 10
- Contactor MC 80 A—220V buc. 14
- Cutii cu relee buc. 5
- Cadru 3 Gr. A 3 relee buc. 4
- idem 4 Gr. 3 relee buc. 3
- Controler CA 6029 buc. 2
- Controler 6010 buc. 7
- idem 6063 buc. 4
- Cilindri pvc. pt. reostate buc. 20
- Dispozitiv electrosecuritate buc. 5
- Electromagnet 40 kgf buc. 1
- Tiratroni TQ 2, buc. 20
- Tablou cu contactor pt. pod rulant 380 V buc. 1
- Traverse beton tip 40 buc. 381

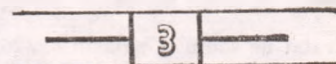

- Robinet tr. S83 1/2" buc. 1000
- idem 1" buc. 300
- idem cu colt S89 1/2" buc. 100

- idem cu cep S800 3/8" buc. 50
- idem cu sertar pana S4111 1/2" buc. 16
- idem 3/4" buc. 95
- idem dublu reglaj S4121 3/8" buc. 5
- idem simplu serv. S111 3/4" buc. 100
- Cot A 1 1/4" buc. 100
- idem 3/8" buc. 60
- idem 1 1/2" buc. 100
- idem 4 1 1/2" buc. 73
- idem 4 3" buc. 20
- Cot cu racord 01 UA1 2" buc. 15
- idem UA2 1" buc. 30
- Curbă G 1 1/2" buc. 11
- Cruce C 1 1/2" buc. 5
- idem 1 1/4" buc. 12
- Piuliță P3 3/8" buc. 41
- idem 1/2" buc. 86
- idem 1" buc. 72
- idem 1 1/2" buc. 67
- idem 2" buc. 2
- idem 01.P4 1 1/4" buc. 32
- idem 1 1/2" buc. 38
- Mufă M2 1/4" buc. 10
- idem 3/8" buc. 37
- idem 3/4" buc. 10
- Mufă M2 redusă 1 1/2 buc. 100
- idem 2—1 1/4" buc. 15
- Niplu N8 3/8" buc. 100
- idem N8 redus 1 1/2—1 buc. 110
- Racord 01.U 1 3/8" buc. 15
- idem 1 1/4 buc. 50
- idem U 2 1" buc. 22
- Reducție N4 2 1/2—2 buc. 142
- Teu B 1 1/4" buc. 120
- idem 1/2" buc. 100

- idem 1" buc. 80
- Teu B 1 redus 3/4—1/2—3/4" buc. 116
- idem 1/4—2—1 1/4" buc. 38
- 1 1/4—3/4—1 1/4 buc. 20
- 1 1/2—1—1 1/2 buc. 41

CHIMICE - LEMN - HIRTIE

- Aracet kg. 400
- Clorură de amoniu kg. 1000
- Hexametafosfat de sodiu kg. 165
- Molifan kg. 78
- Masă galbenă kg. 762
- Mesamol kg. 220
- Oxid de magneziu kg. 2000
- Praf pulvogen kg. 1790
- Sulfat de amoniu kg. 1600
- Sulfat de bariu kg. 510
- Acid sulfosalicilic 3% kg. 1,5
- Acid metalic abs. kg 12
- Alaum potasicum kg. 2
- Azotat de amoniu kg. 35,5
- Acid peric p.a kg. 1,4
- Bisulfat de potasiu kg. 1,0
- Benzochinin kg. 0,200
- Brom pur kg. 2,5
- Bromură potasiu kg. 2,0
- Carbonat de potasiu kg. 11
- idem de sodiu kg. 38
- Cuvirtil 001 kg. 68
- Chemosil 211 RE1 kg. 138
- idem 6020 RE1 kg. 138

OFERTE

- Haus kg. 3,5
- Hidrochinonă p.a. kg. 3,5
- Kalium dihidrogen fosfat kg. 3,0
- Kestranol kg. 1,5
- Mercur kg. 3,5
- Nestrapol kg. 465
- Metabisulfat de sodiu kg. 7,5
- Molibden de sodiu kg. 6,0
- Photo-Rex (Metol) kg. 5,0
- Sulfat de amoniu kg. 5,5
- Sulfat de sodiu kg. 11
- Tratat de sodiu și potasiu kg. 265
- Tiosulfat de sodiu p.a. kg. 420
- idem de sodiu tehnic kg. 40

TEXILE - PIELE CAUCIUC

3

Curele trapezoidale STAS 1164

- 450×10×6 buc. 9
- 750 buc. 70
- 900 buc. 900
- 1000 buc. 727
- 1120 buc. 280
- 1250 buc. 470
- 1400 buc. 9
- 1500 buc. 20
- 1700 buc. 5
- 850×13×8 buc. 30
- 975 buc. 8
- 1120 buc. 875
- 1210 buc. 40
- 1400 buc. 250

- 1700 buc. 14
- 2800 buc. 2
- 3550 buc. 6
- 800×17×11 buc. 50
- 850 buc. 14
- 900 buc. 25
- 1120 buc. 147
- 1450 buc. 1
- 2000 buc. 70
- 2240 buc. 500
- 2330 buc. 40
- 2500 buc. 30
- 2650 buc. 2
- 2700 buc. 14
- 3150 buc. 20
- 3500 buc. 10
- 4900 buc. 211
- 5600 buc. 2
- 6000 buc. 46
- 1260×22×14 buc. 37
- 1400 buc. 38
- 1600 buc. 90
- 1700 buc. 16
- 2000 buc. 190
- 2250 buc. 21
- 2650 buc. 39
- 4000 buc. 30
- 4260 buc. 36
- 2100×25×16 buc. 5
- 3550 buc. 45
- 1700×32×20 buc. 32
- 4250 buc. 300
- 4310 buc. 30
- 4500 buc. 22

Curele trapezoidale înguste STAS 7192

- 100×10×8 buc. 500
- 1060 buc. 48

- 1300 buc. 30
- 1400 buc. 3
- 1600 buc. 3
- 2000 buc. 8
- 1250×13×10 buc. 214
- 2000 buc. 41
- 2800×17×13 buc. 70
- 2240×22×18 buc. 94
- 3150 buc. 38
- 3550 buc. 65
- 4750 buc. 290
- Bandă de transp. din cauciuc al-
mentar 400×8 cu 2 inserții kg. 140
- idem 600×8 idem kg. 109
- Cuplaj elastic din cauciuc
buc. 217
- Camere mici buc. 290
- Camere mari buc. 52
- Simeringuri 75×100×12 buc. 335
- 80×110×12 buc. 90

Anvelope și camere

- Anvelope 640—700 — 13 buc. 49
- 640—700—13 buc. 2
- 670—12 buc. 2
- Cameră 670—15 buc. 2
- Anvelopă 750—20 buc. 4
- Cameră 750—20 buc. 2
- Anvelopă 975—18 buc. 12

Furtunuri din cauciuc

- Ø 20 Stas 3077—71 m 185
- Ø 45 Stas 3077—71 m 400
- Ø 56 Stas 3077—71 m 200
- Ø 75 Stas 3077—71 m 200
- Ø 45 Stas 4791—72 m 263
- Ø 60 Stas 263—61 cl. 12 m 128

Suținerea contestatorului a fost înlăturată de instanța de judecată, socotindu-se pe drept cuvânt că unitatea a suferit prejudiciul nu atunci când a livrat produsele, ci în momentul când dreptul el la acțiune pentru plata prețului s-a prescris din vina contestatorului.

În adevăr, în momentul în care unitatea furnizoare a livrat produsele sale beneficiarului în cadrul unor rapoarte contractuale, a devenit automat creditoare în raportul obligațional. Prin livrarea produsului raportul contractual se convertește într-un raport obligatoriu în care furnizorul devine creditor, iar beneficiarul debitor. Patrimoniile acestor două unități nu se diminuează și nici nu se măresc cu contravaloarea produselor livrate, deoarece furnizorul devine titularul unui drept de creanță împotriva beneficiarului, iar acesta, primind produsul, devine debitorul furnizorului. Altfel spus, are loc o scurgere reciprocă de valori echivalente între patrimoniile celor două unități contractante. Dar data livrării nu poate fi considerată ca dată a producerii pagubei, deoarece din același moment nu pot curge simultan două termene, unul de 18 luni pentru plata prețului produsului livrat și altul de 3 ani pentru stabilirea răspunderii materiale. Perioadele de curgere a termenelor nu se pot suprapune.

În sfârșit, un ultim argument și nu lipsit de relevanță. Dacă admitem că paguba a avut loc la data livrării, iar fapta culpabilă a celui în cauză s-a manifestat în momentul prescrierii dreptului de a activa beneficiarul (adică după 18 luni de la livrare) ar însemna ca prejudiciul să se nască înaintea faptei care l-a provocat ceea ce evident nu este de admis.

C. JORNESCU

SUPRAVEGHEREA TEMPORARĂ A PLĂȚILOR ÎN NOUA REGLEMENTARE

Normele metodologice BNRSR nr. 2/1977 — în vigoare de la 1 ianuarie 1977 — reglementează în mod amănunțit, prin dispozițiile pct. 19 — condițiile în care organele bancare pot

institui măsura supravegherii temporare asupra efectuării plăților din credite.

Similar cu reglementarea cuprinsă în pct. 144 din Normele metodologice BNRSR nr. 1/1972, actul normativ în vigoare astăzi prevede posibilitatea instituirii măsurii menționate la întreprinderile care încalcă disciplina de plan și financiară, din care cauză înregistrează importante imobilizări de mijloace circulante în stocuri de materii și materiale.

Odată instituită supravegherea temporară, întreprinderea este obligată să comunice băncii în termen de 5 zile acțiunile întreprinse pentru lichidarea stocurilor, reglementarea cu furnizorii a aprovizionărilor efectuate și a celor viitoare, prin renunțarea la noi aprovizionări, reeșalonarea acestora în perioadele viitoare în funcție de posibilitățile de consum, redistribuirea sau consumarea stocurilor ce constituie imobilizări etc.

În cadrul organului bancar care îl deservește pe plătitor se întocmește lista produselor din care există stocuri importante, peste necesități și care nu vor putea fi decontate din credite decît cu avizul serviciului de credite.

Documentele de decontare neadmise la plată se restituie unității creditoare, cu excepția hotărîrilor arbitrale. În această privință, pct. 19 din Normele metodologice BNRSR nr. 2/1977 prevede următoarele: „Neadmiterea la plată din credite operează și asupra dispozițiilor de încasare însoțite de hotărîri arbitrale, care se referă la aprovizionări pentru care s-a instituit supravegherea. În acest caz documentele respinse se vor reține într-un dosar separat la banca plătitorului, aceasta înștiințînd printr-o scrisoare banca furnizorului care o va preda acestuia pentru luare de cunoștință“.

Aceste prevederi sînt pe linia practicii arbitrale cristalizate în jurul pct. 144 din Normele metodologice nr. 1/1972 care și-a pierdut aplicabilitatea începînd cu 1 ianuarie 1977.

În acest sens, documentele de decontare neînsoțite de hotărîri arbitrale, se restituie de către bancă în exercitarea atribuțiilor ce-i revin în cadrul supravegherii temporare asupra efec-

tuării plăților din credite. Drept consecință, furnizorul — creditor lipsit de certitudinea realizării creanței sale, este expus și riscului de a-și vedea dreptul la acțiune prescris. Pentru a evita acest risc și în vederea efectuării plății la data dispusă de bancă, introducerea acțiunilor arbitrale prin care se reclamă prețul produselor livrate, lucrările executate și a serviciilor prestate apare justificată chiar și atunci cînd neplata prețului nu s-a datorat refuzului unității beneficiare, ci măsurilor luate de bancă în cadrul supravegherii temporare asupra efectuării plăților din credite. Hotărîrile arbitrale prin care se admit asemenea acțiuni sînt reținute de organele bancare și se execută ulterior.

După cum s-a orientat în mod constant practica arbitrală, întîrzierile în plată determinate de aplicarea măsurii supravegherii temporare se vor considera nejustificate și sub imperiul noii reglementări în vigoare de la 1 ianuarie 1977, unitățile debitoare datorînd penalitățile prevăzute de art. 1 lit. h din H.C.M. nr. 306/1970 și, dacă este cazul, daune în completare, conform art. 21 din Legea nr. 71/1969.

O dispoziție cu însemnate consecințe practice este prevăzută în nota de sub pct. 19 la care ne-am referit. „Măsura de neadmitere la plată din credite nu se aplică asupra facturilor emise de întreprinderile de comerț exterior, privind aprovizionarea mărfurilor din import“.

În acest fel, s-au înlăturat consecințele economice negative pe care le aveau de suportat unitățile cu atribuții de comerț exterior comisionare care, achitînd la extern prețul mărfurilor importate, nu puteau să recupereze aceste prețuri decît cu întîrziere de la unitățile beneficiare.

O altă noutate a Normelor metodologice BNRSR nr. 2/1977 este conținută de pct. 20 potrivit căruia „unitățile băncii pot refuza decontarea unor documente care se referă la aprovizionări sau cheltuieli neraționale chiar și la unitățile economice cărora nu li s-a instituit supravegherea temporară, cu condiția ca măsura respectivă să aibă la bază constatări și concluzii bine documentate“.

Socotim că refuzul de decontare exercitat de bancă în asemenea condiții va ridica o seamă de probleme juridice. Astfel, de pildă, dacă raportul juridic în executarea căruia s-a efectuat prestația, nu s-a stabilit de către părți cu încălcarea vreunei dispoziții legale, se va pune întrebarea dacă creditorul nu are deschisă calea acțiunii arbitrale în vederea obținerii prețului, în condiții similare cu cele admise în cazul supravegherii temporare asupra efectuării plăților din credite. Sau, în cazul consumării produselor de către unitatea beneficiară, ori — mai larg — în ipoteza prestațiilor care nu sînt susceptibile de restituire în natură, se va pune în mod îndreptățit problema dacă unitatea creditoare poate fi lipsită de echivalentul bănesc al prestației executate. Sînt probleme la care practica arbitrală ne va oferi, desigur, soluțiile adecvate.

H. MATEI

TRANSPORT

CALCULUL LOCAȚILOR ÎN PORTUL CONSTANȚA

Taxele de locații pentru nedescărcarea vagoanelor în termenul tarifar legal se suportă, în general, în conformitate cu prevederile art. 7 și 10 din TLM. (Tariful local de mărfuri CFR).

În scopul îmbunătățirii deservirii traficului în portul Constanța și datorită specificului activității în porturi, prin excepție, în portul Constanța, în conformitate cu art. 65 din Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 257/25.X.1969 calculul depășirii sau reducerii timpilor la încărcarea și descărcarea vagoanelor se face lunar prin compensare la toate mărfurile, cu excepția vagoanelor încărcate cu produse petrolifere, ținîndu-se seama de capacitatea de încărcare-descărcare a portului Constanța.

Mențiunea din acest articol avea la bază H.C.M. nr. 1989/18 august 1967 privind unele măsuri referitoare la transporturile feroviare în portul Constanța, care prevedea: „calculul depășirii sau reducerii timpului de încărcare-

descărcare a vagoanelor, față de termenele stabilite se va face lunar prin compensare“.

Acest H.C.M. a fost abrogat expres prin art. 4 din H.C.M. 425/8 mai 1975 privind aprobarea programului de măsuri pentru îmbunătățirea utilizării mijloacelor de transport feroviare și pe apă.

Față de această situație, deși Ordinul nr. 257/1969 nu a fost anulat sau modificat, art. 65 din acest ordin, nu mai are valabilitate, întrucît suportul său legal (H.C.M. 1989/1967) a fost abrogat.

Prin Ordinul MTTc nr. 1077/9 iulie 1975 privind modificarea și completarea TLM CFR partea I „Dispoziții tarifare“ aprobat prin Decretul nr. 523/1973 și intrate în vigoare de la 1.I.1974 se introduce printre altele, la art. 7 punctul (21) condiții de aplicare, un text cu următorul cuprins: „În porturile în care introducerea și scoaterea vagoanelor la și de la fronturi se execută de calea ferată, vagoanele aparținînd CFR sau unei căi ferate străine, trebuie să fie încărcate-descărcate în termenele maxim prevăzute de art. 7. Pentru depășirea acestor termene se aplică locațiile prevăzute la art. 10. Aceleași locații se aplică și pentru vagoanele goale sau încărcate din stațiile care deservesc porturile ce nu pot fi introduse la încărcare-descărcare din cauza blocării fronturilor sau liniilor portuare cu vagoane neîncărcate sau descărcate în termen sau cu mărfuri“.

În cazul opririi acestor vagoane pe parcurs se percepe locația inițială (neprogresivă).

Ca urmare a celor mai sus arătate, pînă la elaborarea Convențiilor ce se vor încheia între organizațiile portuare și regionalele de cale ferată, pe raza cărora se află stațiile de deservire a porturilor respective (conform Ordinului MTTc nr. 673/1976, prevederile Ordinului nr. 257/1969 operează în continuare cu excepția calculului lunar prin compensare a locațiilor, care, nu mai are baza legală.

În ceea ce privește transportul maritim și fluvial de mărfuri se aplică Regulamentul de exploatare comercială a porturilor aprobat prin H.C.M. nr. 976/21 iulie 1954 și prevederile din

H.C.M. 1188/29 septembrie 1971 și H.C.M. nr. 425/8 mai 1975.

Locațiile ce se produc în cadrul activității portuare din cauză de forță majoră sînt supuse prevederilor art. 23 din Legea contractelor economice nr. 71/1969.

Calamitățile naturale și intemperiele care duc la exonerarea de plată a locațiilor sînt enumerate cu caracter enunciativ în art. 71 din Ordinul MTTc nr. 257/1969, art. 23 și 71 din TLM și anexa II din H.C.M. 57/1952, cît și orice alte împrejurări de fapt, dacă îndeplinesc condițiile de a fi neprevăzute și de neînălăturat, dacă prin gradul de producere a lor (intensitate, eventuale consecințe etc.) a fost împiedicată executarea obligației respective.

Caracterizarea acestora ca împrejurări de forță majoră se face de către părțile interesate, iar în caz de dezacord între ele, de către instanțele judecătorești sau organele arbitrale.

În conformitate cu art. 12 din Ordinul MTTc nr. 257/1969, lipsa de spațiu, datorită nesosirii, eșuării sau întîrzierii navelor, precum și rezilierea contractelor de transport constituie cazuri fortuite.

Lucian THEODORU

COMERȚ-COOPERAȚIE

TRANSMITEREA ȘI DOBÎNDIREA FONDURILOR FIXE DE CĂTRE ORGANIZAȚIILE COOPERATISTE

În cadrul desfășurării activității pentru realizarea sarcinilor de plan, organizațiile și întreprinderile din subordinea centralelor economice și uniunilor județene ale cooperativelor de consum sînt puse în situația de a transmite sau dobîndi mașini, utilaje și instalații din categoria fondurilor fixe la și de la alte organizații și întreprinderi tot din sistemul cooperăției de consum, din alte sisteme coopera-

tiste (UCECOM și UNCAP) sau de la organizații și întreprinderi de stat.

1. Transmiterea și dobândirea unor bunuri din categoria fondurilor fixe de la alte organizații sau întreprinderi din sistemul cooperăției de consum se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 6/1970, Legii nr. 11/1971, Statutului organizațiilor cooperăției de consum și reglementărilor interne ale Uniunii centrale.

Este de precizat faptul că transmiterea sau dobândirea bunurilor fonduri fixe se poate face fie prin vânzare-cumpărare, fie prin închirierea pe o perioadă determinată.

În cazul când organizația care transmite sau dobândește bunuri este o cooperativă de consum, competența de a hotărî revine consiliului acesteia, hotărîre care se supune confirmării adunării generale.

Dacă uniunea județeană a cooperativei de consum urmează să transmită sau să dobândească în proprietate sau folosință bunuri din categoria fondurilor fixe, aprobarea se concretizează prin hotărîrea consiliului uniunii respective, confirmată de conferința acesteia.

Pentru transmiterile de bunuri între organizații din alte județe este necesar acordul prealabil al Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum.

În ceea ce privește întreprinderile din subordinea centralelor economice, potrivit prevederilor art. 52 lit. 1/din Legea nr. 11/1971 achiziționarea bunurilor din categoria fondurilor fixe se poate face cu aprobarea consiliului oamenilor muncii. Redistribuirea între întreprinderile din subordinea centralelor este de competența birourilor consiliilor oamenilor muncii ale acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 6/1970 bunurile mobile și imobile — fonduri fixe — se pot transmite sau dobîndi în proprietate sau folosință numai cu plată.

Prețul fondurilor fixe care se transmit sau dobîndesc se stabilește cu acordul ambelor organizații sau întreprinderi, pe baza valorii din inventar și corespunzător uzurii lor.

2. Transmiterea sau dobândirea bunurilor — fonduri fixe — la sau de la alte organizații, respectiv din sis-

temul cooperăției meșteșugărești sau sistemul cooperăției agricole de producție se fac cu respectarea normelor interne ale acestor două organizații centrale, inclusiv ale Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum.

În consecință, pe lângă hotărîrea și confirmarea organelor de conducere colectivă ale organizațiilor proprietare și cele dobînditoare este necesar și acordul prealabil al verigilor superioare (uniunea județeană sau după caz uniunea centrală).

Desigur că transmiterea bunurilor se face cu plată, la prețul stabilit de comun acord între cele două organizații, pe baza valorii din inventar și a uzurii înregistrate pînă la data preluării-primirii.

Cît privește transmiterile de bunuri către cooperativele agricole de producție, organizațiile cooperatiste de consum proprietare urmează să verifice dacă există posibilități de plată din partea C.A.P.

3. Dobîndirea de către organizațiile cooperatiste a unor bunuri proprietate de stat și aflate în administrarea directă a organizațiilor și întreprinderilor de stat se face în condiții speciale, stabilite prin Decretul nr. 1015/1966.

Bunurile din categoria menționată se transmit în proprietatea organizațiilor cooperatiste, la cererea acestora, pe baza actului conducerii ministerului sau altor organe centrale ale administrației de stat sau prin decizia comitetului executiv al consiliului popular județean. Pentru anumite categorii de bunuri se prevede și acordul prealabil al Comitetului de Stat al Planificării, sau ministerelor coordonatoare sau Ministerului Finanțelor.

Pe de altă parte, transmiterea se face cu plată, evaluarea bunurilor urmînd să se stabilească în condițiile instrucțiunilor Ministerului Finanțelor.

Transmiterea și dobîndirea bunurilor fonduri fixe, indiferent de raporturile ce se realizează între organizațiile cooperatiste sau cu întreprinderi de stat trebuie prevăzute în planurile de investiții ale beneficiarilor pentru asigurarea achitării contravalorii acestora.

Dr. EMIL VICOL

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● I. MEREUȚA (Craiova) întreabă dacă beneficiarul unor mărfuri din import este în drept să refuze plata prețului pe motivul neprimirii mărfurilor importate în condiții de comision.

Răspunsul este afirmativ întrucît pct. 13 din Normele metodologice BNRSR nr. 1/1972 ca și pct. 90 din Normele metodologice BNRSR nr. 2/1977 consacră dreptul beneficiarului de a refuza plata prețului în cazul neprimirii mărfurilor, fără să se distingă după cum mărfurile provin de la furnizorii din țară sau din import. Rezultă deci, că existența unor raporturi de comision rămîne fără efecte în privința dreptului de refuz al beneficiarului.

● S. CARTUJANSCHI (Botoșani) relatînd despre constatarea unor diferențe cantitative la produse provenite din import întreabă dacă, în condițiile date, beneficiarul era îndreptățit să recupereze suma corespunzătoare acestor diferențe.

Din scrisoarea dv. rezultă că produsele au fost expediate cu mijloace auto, fiind predate șoferului pe număr de colete și greutate. La destinație, coletele au sosit neviolat, ceea ce exclude posibilitatea sustragerii în timpul transportului. În asemenea împrejurări este posibil ca lipsurile constatate să fie consecința unor diferențe de cîntar ori să se datoreze scăderii naturale în greutate în timpul transportului. În măsura în care o atare concluzie ar corespunde tuturor elementelor situației de fapt, beneficiarul nu ar putea, în principiu, să recupereze suma corespunzătoare diferenței cantitative constatate.

● A. MOGA (Caransebeș) se interesează de modul în care se aplică dispozițiile legale care reglementează prescripția extinctivă în cazul lucrărilor de construcții-montaj necorespunzător executate.

Potrivit practicii arbitrale (vezi, în această privință, și Decizia PAS nr. 2769/1976), termenul de prescripție a-

plicabil acțiunii beneficiarului este de 18 luni și începe să curgă de la data admiterii recepției finale când lucrările pot fi considerate definitiv predate. În cazul depășirii acestui termen din motive temeinic justificate, este posibilă repunerea în termen conform art. 19 din Decretul nr. 167/1953.

● **B. SZABO (Cluj-Napoca)** întreabă dacă pentru întârzierea în achitarea cotei valorice de decontare a ambalajelor restituite se datorează penalități conform H.C.M. nr. 306/1970.

Răspunsul este negativ, întrucît cota menționată reprezintă o garanție pentru ambalajele predate odată cu marfa, iar nu un preț. Or, în această situație, nu sînt aplicabile penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g și h din hotărîrea menționată.

● **P. ORĂȘANU (Arad)** întreabă dacă dispozițiile emise de organele administrative competente privind reducerea importurilor în scopul unei utilizări mai raționale a fondurilor valutare, produc efecte exoneratoare de răspundere pe planul raporturilor contractuale dintre unitățile socialiste din țară.

Răspunsul este afirmativ în măsura în care obligațiile contractuale nu au putut fi îndeplinite datorită lipsei produselor a căror procurare a devenit imposibilă datorită reducerii importurilor.

● **I. SUȘNEA (Găiești)** întreabă dacă lipsa forței de muncă necesară pentru descărcarea vagoanelor sosite cu materii prime de la furnizori nu constituie o împrejurare care exonerează unitățile socialiste destinate de plata taxelor de locații aferente nedescărcării mijloacelor de transport în termenele tarifare.

Calea ferată este autorizată să reducă sau să anuleze taxele de locații dacă se stabilește că nedescărcarea în termen se datorează unor cauze de forță majoră (inundații, înzăpeziri, incendii, alunecări de teren, grindină și cutremure de pămînt).

Asigurarea forței de muncă necesară pentru descărcarea vagoanelor este în sarcina unității socialiste destinate, astfel că lipsa ei nu poate avea caracter exonerator de răspundere atîta

timp cît nu se dovedește că a fost terminată de împrejurări excepționale, de neprevăzut și de neînlăturat.

● **M. DUȘAN (Timișoara)** solicită lămuriri în privința efectelor pe care anularea sarcinii de plan le produce asupra contractelor economice încheiate, precum și asupra drepturilor și obligațiilor părților contractante.

După cum s-a reținut și prin Decizia PAS nr. 2514/1976, în cazul în care organul competent dispune anularea sarcinii de plan stabilită prin actul de planificare care a stat la baza încheierii contractului, sarcina de plan se desființează cu efect retroactiv.

Desființîndu-se temeiul pe baza căruia contractul a fost încheiat, se va desființa de drept și contractul. Ca urmare, părțile nu mai sînt obligate să execute prestațiile și răspunderea pentru nerespectarea obligațiilor încetează, debitorul nemaiputînd fi obligat la plata penalităților pentru nerespectarea obligațiilor contractuale.

● **C. BALAURE (Focșani)** întreabă dacă dificultățile întâmpinate de o unitate socialistă cu prilejul încărcării vagoanelor nu ar justifica exonerarea ei de plata taxelor de locații percepute de către cărăuș.

Față de dispozițiile art. 10 din Tariful local de mărfuri, partea I, împrejurările relatate de dv.: ploii sporadice, fără caracter excepțional și lipsa muncitorilor necesari pentru curățirea vagoanelor, nu constituie împrejurări imprevizibile și de neînlăturat pe baza cărora unitatea socialistă expeditoare să fie apărută de plata taxelor de locații.

● **T. BALÁZS (Miercurea-Ciuc)** se interesează de condițiile în care poate opri calea ferată încărcarea vagoanelor cu mărfuri destinate stațiilor aglomerate.

Acest drept al căii ferate este reglementat prin art. 7 (19) pct. 2 din Tariful local de mărfuri care prevede că în cazuri de aglomerări, prin nedescărcarea vagoanelor în termen, calea ferată are dreptul să oprească încărcarea mărfurilor pentru stațiile aglomerate în condițiile prevăzute în Instrucția pentru planificarea operațiilor a transporturilor de mărfuri.

De aici rezultă, contrar opiniei dv., că măsura opririi încărcării se poate dispune de calea ferată fără acordul expeditorului și al destinatarului.

● **A. SANDU (Dorohoi)** întreabă dacă aferent cheltuielilor de transport evidențiate separat într-o factură privind livrarea unor produse se datorează penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g din H.C.M. nr. 306/1970 în cazul decontării facturii cu întârziere.

Întrucît cheltuielile de transport nu fac parte din contravaloarea produselor și nu constituie prețul prestației la care s-a obligat furnizorul prin contract, în cazul întârzierii în decontare, aferent cheltuielilor de transport nu se datorează penalitățile prevăzute de hotărîrea menționată, ci dobînda legală de 6% pe an, conform Decretului nr. 311/1954. (Decizia PAS nr. 2974/1976).

● **M. CONSTANTIN (București)** se interesează de condițiile în care un utilaj putea fi lansat în fabricație și livrat la prețul informativ prevăzut în contract.

În raport cu relațiile dv., utilajul nu putea fi livrat pe baza prețului informativ indicat în contract, cu regularizarea ulterioară a eventualelor diferențe de preț, întrucît nu este un utilaj din categoria aceluia la care se referă art. 25 din Legea nr. 19/1971, ci este un produs de serie care nu putea fi introdus în fabricație înainte de stabilirea prețului, conform art. 123 din aceeași lege.

H. M.

Revista ECONOMICA

SUPLIMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI 22,
Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 66 10
Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 30 152, BNRSR,
filiala Sector 1, București

Tiparul :

Întreprinderea poligrafică „Informația”,
str. Brezoianu, 25